

UZASADNIENIE

Wyrokiem zaocznym z dnia 23 lutego 2017 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi w sprawie z powództwa J. C. przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w C. o zapłatę kwoty 48.226,53 złotych:

1) zasądził na rzecz J. C. od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w C. kwotę 40.757,74 złotych wraz z odsetkami

w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych od kwot:

a) 33.565,74 złotych od 3 grudnia 2016 roku;

b) 6.112,36 złotych od 19 kwietnia 2016 roku;

c) 567,42 złotych od 6 sierpnia 2016 roku;

oraz kwotę 7.229 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

2) oddalił powództwo w zakresie żądania odsetek od kwoty 512,22 złotych;

3) umorzył postępowanie w pozostałej części;

4) nadał z urzędu wyrokowi zaocznemu rygor natychmiastowej wykonalności.

Od powyższego wyroku zaocznego apelację wniósł powód, zaskarżając go w części, w zakresie pkt 2 wyroku, tj. oddalenia powództwa w zakresie żądania odsetek od kwoty 512,22 złotych.

Zaskarżonemu rozstrzygnięciu powód zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego, to jest art. 10 ust. 1 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych w związku z art. 481 § 1 k.c. przez błędne ustalenie jakoby od równowartości kwoty 40 euro będącej dla wierzyciela zwrotem kosztów odzyskiwania należności od dłużnika nie przysługiwało wierzycielowi roszczenie o odsetki ustawowe za opóźnienie, w sytuacji gdy ustawodawca w żadnym przepisie prawnym nie wyłączył dla wierzyciela możliwości dochodzenia odsetek od należności wynikającej ze zwrotu kosztów odzyskiwania należności.

W konkluzji apelacji powód wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonym zakresie poprzez zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 512,22 złotych od dnia 20 września 2016 roku do dnia zapłaty oraz obciążenie strony pozwanej zwrotem kosztów procesu za obie instancje według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna i podlega oddaleniu.

Sąd Rejonowy rozpoznając niniejszą sprawę nie dopuścił się zarzucanych mu uchybień, a kwestionowane rozstrzygnięcie należy uznać za merytorycznie trafne.

W zakresie niezbędnym do wydania prawidłowego wyroku, sprawa została należycie wyjaśniona oraz uzasadniona w sposób pozwalający na ocenę prawidłowości rozstrzygnięcia w aspekcie procesowym i materialnoprawnym.

Przed przystąpieniem do rozważań co do zarzutu apelacyjnego, wskazania wymaga, że Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji oraz jako trafnie i prawidłowo ocenione oraz logicznie wywiedzione ze zgromadzonego materiału dowodowego, przyjmuje za własne.

Dokonując analizy zagadnień z zakresu zaskarżenia wskazania wymaga, że zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz.U. poz. 403 z późn. zm.) – w transakcjach handlowych – z wyłączeniem transakcji, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny – wierzycielowi, bez wezwania, przysługują odsetki za opóźnienie w transakcjach handlowych, chyba że strony uzgodniły wyższe, za okres od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego do dnia zapłaty, jeżeli są łącznie następujące warunki: wierzyciel spełnił swoje świadczenie oraz wierzyciel nie otrzymał zapłaty w terminie określonym w umowie.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych wierzycielowi, od dnia nabycia uprawnienia do odsetek, o których mowa w art. 7 ust. 1, przysługuje od dłużnika, bez wezwania, równowartość kwoty 40 euro przeliczonej na złote według średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne, stanowiącej rekompensatę za koszty odzyskiwania należności. Uprawnienie do powyższej kwoty przysługuje od transakcji handlowej (art. 10 ust. 3).

Nie ulega wątpliwości, że na kanwie przedmiotowej sprawy, ziściły się wskazane powyżej przesłanki z art. 7 ust. 1 pkt 1 i art. 10 ust. 1 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, co pozostało bezsporne.

Przedmiotem zaskarżenia w sprawie niniejszej jest stanowisko Sądu I instancji negujące uprawnienie wierzyciela do roszczenia o odsetki ustawowe za opóźnienie w zapłacie wspomnianej rekompensaty.

Sąd Rejonowy w pisemnych motywach wyroku, poddał szczegółowej analizie powyższe zagadnienie, a przedstawiona argumentacja zasługuje na pełną aprobatę Sądu Okręgowego. Ponowne jej przywołanie stanowiłoby zatem jedynie powielenie całkowicie trafnego wyводу Sądu I instancji.

Podkreślić jedynie należy, że ustawa o terminach zapłaty w transakcjach handlowych zawiera kompleksową regulację roszczeń związanych z nieterminowym regulowaniem zobowiązań wynikających z transakcji handlowych, zatem wbrew twierdzeniom skarżącego brak regulacji dotyczącej roszczenia o odsetki od kwoty 40 euro, stanowi regulację negatywną i oznacza niedopuszczalność roszczenia w tym zakresie.

Powyższe wynika także, jak trafnie wskazał Sąd Rejonowy, z celu jaki przyświecał prawodawcy europejskiemu, a w konsekwencji ustawodawcy krajowemu, przy wprowadzaniu rekompensaty za koszty odzyskiwania należności. Z jednej strony chodziło o swego rodzaju „rekompensatę” niskich odsetek za opóźnienie, z drugiej o zmobilizowanie dłużników do terminowego regulowania należności. Kwota 40 euro ustalona jako swego rodzaju ryczałt spełnia tę rolę bez konieczności dodatkowego naliczania odsetek od niej.

Aprobując argumentację Sądu Rejonowego wskazania wymaga dodatkowo, iż brak jest podstaw do zasądzenia odsetek od kwoty 40 euro przysługującej w oparciu o art. 10 ust. 1 cytowanej Ustawy. Kwota ta (jak wynika z art. 10 ust. 1), stanowi rekompensatę z tytułu kosztów odzyskiwania należności. Ma zatem zbliżony charakter do kosztów sądowych, co do których przesądzone w orzecznictwie niedopuszczalność naliczania odsetek (tak też: uchwała Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 20 maja 2011 r., III CZP 16/11, Legalis nr 319212).

Ponadto zważyć należy, że sam obowiązek zapłaty odsetek stanowi dla dłużnika swoistą sankcję za niewykonanie świadczenia w terminie (z jednej strony waloryzuje należność główną, z drugiej pełni funkcję odszkodowawczą). Dopuszczenie możliwości naliczania odsetek od zryczałtowanych kosztów odzyskiwania należności, które realizują się właśnie na skutek nieterminowego uregulowania zobowiązania, prowadziłoby do nadmiernego obciążenia dłużnika i powstania piramidy roszczeń związanych z nieterminowym uregulowaniem zobowiązań. (zob. Wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 21 września 2017 roku, sygn. akt: XIII Ga 748/17, opublikowano w LEX nr 2386352)

Nadto podkreślić należy, co wskazał Sąd Rejonowy w uzasadnieniu, że zgodnie 10 ust. 2 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, oprócz kwoty, o której mowa w ust. 1, wierzycielowi przysługuje również zwrot, w uzasadnionej wysokości, poniesionych kosztów odzyskiwania należności przewyższających tę kwotę. Zatem jeżeli uzasadnione koszty wierzyciela okazałyby się wyższe niż kwota rekompensaty, może on domagać się ich zwrotu na zasadach ogólnych, wykazując wszystkie poniesione wydatki.

Mając na uwadze poczynione rozważania, Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do uwzględnienia zarzutu sformułowanego przez powoda w apelacji. Podkreślić należy, że żądanie odsetek od kwoty rekompensaty za koszty odzyskiwania należności stanowi oczywiste wypaczenie celu, jaki przyświecał ustawodawcy unijnemu i krajowemu. Zaś argumentacja powoda zawarta w apelacji ma jedynie polemiczny charakter i nie podważa argumentacji Sądu Rejonowego.

Nie dostrzegając ponadto uchybień podlegających uwzględnieniu z urzędu, wobec bezzasadności zarzutów wywiedzionych przez apelującego, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację.

Mariola Szczepańska Beata Matysik Magdalena Rychter - Raj